

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobkyně: H. B.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X. ze dne 6. 5. 2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Rozhodnutím č. j. X. ze dne 20. 1. 2025 žalovaná zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod. Na základě posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu totiž dospěla k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činí 25 %. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, invaliditu podmiňuje pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
2. Žalobkyně proti tomuto závěru brojila námitkami. Podrobně popsala své zdravotní potíže.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

Měla za to, že její pracovní schopnosti poklesly o více než 35 %. K námitkám přiložila nové lékařské zprávy. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně spadá pod kapitolu XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddíl E (Dorzopatie a spondylopatie), položku 3b (Ankylozující spondylitida; s lehkým funkčním postižením, postižení více než dvou úseků páteře s lehkým omezením pohyblivosti nebo postižení jednoho úseku páteře s lehkým omezením pohyblivosti a postižení více než dvou kloubů s minimálním až lehkým omezením pohyblivosti nebo postižení více než dvou kloubů s lehkým omezením pohyblivosti, lehce aktivní proces, HAQ > 0,5 < 1,0, BASDAI převážně < 4,0) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 15–20 %. Posudkový lékař zvolil horní hranici uvedeného rozmezí. Tuto hodnotu zvýšil o 10 % podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně tedy činí 30 %, což neodpovídá invaliditě žádného stupně.

II. Řízení před soudem

3. Proti rozhodnutí žalované o námitkách žalobkyně brojila žalobou. Popsala své zdravotní potíže, které se neustále zhoršovaly. Její denní aktivity byly hodně omezené, nebyla tedy schopna vykonávat běžnou pracovní činnost. Posudkový lékař učinil závěr o poklesu její pracovní schopnosti, aniž by podrobněji zkoumal její zdravotní stav. Na jednání posudkového lékaře ani nebyla přizvána.
4. Žalovaná s žalobou nesouhlasila, ve vyjádření odkázala na závěry vlastního námitkového a posudkového řízení. Co se týče osobního vyšetření, to má význam tehdy, existují-li rozpory mezi posudkovým hodnocením a podkladovými materiály. Tak tomu v nynější věci nebylo. Žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

Ústní jednání

5. Při ústním jednání účastníci setrvali na svých návrzích. Žalobkyně zdůraznila, že má množství jednotlivých zdravotních problémů, z nichž některé jsou medicínsky obtížné určitelné a zařaditelné, problémy psychické pak jsou z dávnější doby. Tyto problémy se ve svém souhrnu projevují podstatným snížením kvality života (dobrý spánek s následnou rychlou unavitelností, problémy se soustředěním, celková ztuhlost pohybového aparátu i celková bolest těla obtížně identifikovatelné příčiny). Pocitově tedy jde o výrazné omezení přesahující 35 % pracovní schopnosti. Žalobkyně vyjádřila srozumění s tím, že otázka invalidity se posuzuje podle taxace v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity, nicméně tato taxace není schopna postihnout komplex jejích zdravotních obtíží.

III. Posouzení věci

6. Žaloba není důvodná.
7. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

(odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].

8. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
9. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
10. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně. Tento postup navrhla i žalovaná.

Závěry posudkové komise

11. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 30 %, a tudíž se v jejím případě nejedná o invaliditu žádného stupně. Posudková komise u žalobkyně shledala dominantním postižením, jak ho vymezuje kapitola XIII, oddíl E, položka 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tedy ve shodě s posudkovým lékařem dospěla k závěru, že se jedná o ankylozující spondylitidu s lehkým funkčním postižením. Posudková komise rovněž hodnotila na horní hranici daného rozmezí a rovněž tuto hodnotu zvýšila o 10 % podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně tedy činí 30 %.
12. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobkyně pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není schopna fyzicky těžké práce, práce spojené s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucených neměnných podmínkách (sed, stoj), práce spojené s dlouhou chůzí po nerovném terénu a v nepříznivých klimatických podmínkách. Je schopna administrativní činnosti, pro kterou je dosaženým vzděláním kvalifikována, případně fyzicky lehčí práce s možností střídání poloh sed-stoj. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobkyně. Soud tedy posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Vůči složení posudkové komise účastníci nic nenamítli.

Námitky žalobkyně vůči posudku

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

13. Žalobkyně s posudkem nesouhlasila. Shledávala jej neúplným. Zároveň měla za to, že se posudková komise nevypořádala se všemi jejími zdravotními omezeními v jejich souhrnu ani s jejich dopadem na její schopnost vykonávat soustavnou výdělečnou činnost. Její zdravotní stav jí dlouhodobě neumožňoval výkon běžného zaměstnání ani běžných denních aktivit. Posudek podhodnocoval skutečný rozsah jejího omezení. Žalobkyně žádala o vypracování doplňujícího posudku, případně o další odborné posouzení jejího zdravotního stavu.
14. Námitky nejsou důvodné.
15. Potřeba doplnění dokazování je dána v případě vadného posudku, tj. posudku neúplného či nepřesvědčivého, popřípadě posudku rozporovaného nějakým dalším odborným podkladem (např. znaleckým posudkem předloženým některou ze stran; srov. přiměřeně rozsudek NSS č. j. 3 Ads 20/2008-141 ze dne 6. 8. 2008). Naopak není třeba dokazování doplňovat tehdy, kdy je posudek bez vad, ale procesní strana jej považuje za příliš (ne)příznivý z hlediska odborného posouzení (srov. rozsudek NSS č. j. 10 Ads 116/2014-46 ze dne 8. 7. 2015).
16. Posudková komise vzala v potaz veškerá namítaná zdravotní obtíže žalobkyně a zhodnotila je. Jako rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně posudková komise určila ankylozující spondylitidu s lehkým funkčním postižením. Na str. 7 posudku posudková komise uvedla, že její další zdravotní postižení zohlednila, a proto míru poklesu pracovní schopnosti zvýšila o 10 % podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Není tedy pravdou, že by posudková komise další zdravotní postižení žalobkyně nezohlednila. Co se týče výkonu pracovní činnosti, posudková komise uvedla, že žalobkyně je schopna výkonu administrativní činnosti, případně fyzicky lehčí práce s možností střídání poloh sed-stoj. K tomuto závěru posudkové komise žalobkyně nic konkrétního nenamítla.
17. Žalobkyně tedy neoznačila konkrétní vady posudku, *kteřé by měly vliv na výsledné hodnocení poklesu její pracovní schopnosti*, a soud žádné neshledal. Posudek proto vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Za toho stavu nejsou dány důvody pro vyžádání doplnění posudku, který by byl z hlediska zjišťování skutkového stavu nadbytečný.
18. Již při jednání soud odůvodnil, že není třeba doplnit dokazování: lékařské zprávy předložené k žalobě byly zohledněny v posudku; avizovanou lékařskou zprávu z dubna 2026 není možné jako novotu použít pro přezkum rozhodnutí z roku 2025, ale spíš jako podklad pro novou žádost o invaliditu. Celkově posudek nedospěl ani k hraničnímu hodnocení: sice konstatuje 30% pokles pracovní schopnosti, ale jde již o *horní mez* základní taxace 20 % zvýšenou o *maximálních* 10 %. Za toho stavu nelze předpokládat, že by ve srovnávacím posudku mohlo dojít k nějaké podstatné změně hodnocení závažnosti.
19. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá 30 %, což podle § 39 odst. 1, odst. 2 a) až c) zákona o důchodovém pojištění neodpovídá invaliditě žádného stupně.

IV. Závěr

20. Z výše uvedených důvodů soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a úspěšné žalované náhrada nákladů nenáleží. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1, 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 13. března 2026

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce